

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA HYPERION DIN BUCUREȘTI
1.2. Facultatea	ȘTIINȚE SOCIALE, UMANISTE ȘI ALE NATURII
1.3. Departamentul	ȘTIINȚE SOCIALE ȘI ALE NATURII
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii/Calificarea	ISTORIE
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria Bizanțului			Codul disciplinei	SI.I.02.12		
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Dumitru Cojocaru						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Dumitru Cojocaru						
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DOB/DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / laborator / proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar / laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					58
3.8. Total ore pe semestru					42
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> cunoștințe generale de istorie dobândite în învățământul preuniversitar și din semestrul I
4.2. de competențe	<ul style="list-style-type: none"> competențe de bază de exprimare academică și utilizare a bibliografiei

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> sală de curs dotată multimedia; acces la bibliotecă și baze de date academice;
--------------------------------	---

5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • sală de curs dotată multimedia; • acces la bibliotecă și baze de date academice; • participare activă la seminar
---	--

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale / esențiale	<p>Din grila competențelor aferente domeniului/programului dvs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea proceselor istorice ale lumii bizantine • Capacitatea de analiză critică a surselor istorice medievale • Utilizarea corectă a conceptelor specifice istoriei Bizanțului • Interpretarea fenomenelor politice și culturale pe termen lung • Identificarea etapelor majore ale istoriei bizantine • Analiza instituțiilor imperiale și a rolului împăratului • Înțelegerea relațiilor Bizanțului cu statele vecine • Interpretarea cronicilor și surselor bizantine
Competențe transversale	<p>Din grila competențelor aferente domeniului/programului dvs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea gândirii critice și analitice • Capacitatea de argumentare academică • Abilități de lucru cu surse istorice complexe • Respectarea eticii cercetării științifice

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<p>Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci. Studentul/absolventul descrie și stabilește conexiuni între teorii și perspective istoriografice și compară fenomene istorice complexe. Studentul/absolventul descrie și clasifică conceptele fundamentale și terminologia specifică privind evenimentele și fenomenele istorice în funcție de epocă și spațiu. Studentul/absolventul operează distincții cu privire la relațiile de cauzalitate dintre evenimente și fenomene istorice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor etape ale istoriei Bizanțului • Înțelegerea instituțiilor politice și religioase bizantine • Familiarizarea cu sursele istorice bizantine
------------	--

Aptitudini	<p>Studentul/absolventul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric.</p> <p>Studentul/absolventul analizează și evidențiază trăsături comune ale diverselor teorii și perspective istoriografice.</p> <p>Studentul/absolventul aplică conceptele istorice și utilizează terminologia potrivită pentru analizarea evenimentelor și contextelor specifice, din perspectiva temporală și geografică.</p> <p>Studentul/absolventul formulează argumente solide în identificarea relațiilor de cauză și efect între evenimente și fenomene istorice.</p> <p>Studentul/absolventul analizează și interpretează sursele istorice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analiza critică a surselor medievale bizantine • Interpretarea proceselor istorice complexe • Redactarea de texte academice istorice
Responsabilități și autonomie	<p>Studentul/absolventul gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică.</p> <p>Studentul/absolventul gândește critic și analizează sistematic fenomene istorice din diferite perspective corespunzătoare disciplinelor studiate.</p> <p>Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat terminologia de specialitate.</p> <p>Studentul/absolventul gândește analitic, elaborează idei și raționamente complexe pentru a le evalua validitatea și a le îmbunătăți.</p> <p>Studentul/absolventul selectează și evaluează critic diferitele tipologii de surse istorice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de analiză independentă a surselor • Respectarea eticii academice • Participare activă la seminarii și dezbateri

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Dobândirea unei înțelegeri aprofundate a evoluției Imperiului Bizantin, a instituțiilor sale politice, sociale și religioase, precum și a rolului său în istoria Europei și a Mediteranei.</p> <ul style="list-style-type: none"> •
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea principalelor etape ale istoriei bizantine • Analiza structurii politice și administrative a Imperiului Bizantin • Studiarea relațiilor Bizanțului cu Occidentul și Orientul <p>Interpretarea surselor istorice bizantine</p>

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
14 cursuri x 2 ore	Prelegere; expunere sistematică	Suportul de curs este distribuit

	prezentare powerpoint	studentilor pe cale electronică la debutul activității.
1. Introducere în istoria Bizanțului: periodizare și concepte	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
2. Moștenirea romană și formarea Imperiului Bizantin	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
3. Domnia lui Iustinian I și restaurarea imperială	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
4. Imperiul bizantin în Antichitatea târzie	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
5. Sistemul administrativ și imperial bizantin	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
6. Societatea bizantină: structură și ierarhie	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării

7. Biserica ortodoxă și relația cu statul	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
8. Criza iconoclastă	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
9. Dinastia macedoneană și „renașterea bizantină”	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
10. Relațiile Bizanțului cu Occidentul medieval	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
11. Cruciadele și impactul asupra Bizanțului	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
12. Criza și declinul Imperiului Bizantin	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
13. Căderea Constantinopolului (1453)	Prelegere; expunere sistematică; prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării

14. Moștenirea Bizanțului în Europa de Sud-Est	Prelegere; expunere sistematică prezentare powerpoint	Recomandam parcurgerea de către student a suportului de curs pentru a putea interacționa în timpul predării
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> 1. Charles Oman, Istoria Imperiului Bizantin, Librex, 2024 2. A.A. Vasiliev, Istoria Imperiului Bizantin, Polirom, 2010. 3. Radu Manolescu, Stelian Brezeanu, Istorie medie universală, București, 1980 4. George Ostrogorsky, – <i>History of the Byzantine State</i>, Rutgers University Press, 1985. 		
8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
14 seminare x 1 oră		
1. Surse bizantine: Procopius din Cezarea	Dialog, dezbtere, interacțiune, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
2. Analiza Codului lui Iustinian	Dialog, dezbtere, interacțiune, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
3. Imperiul bizantin în hărți istorice	Dialog, dezbtere, interacțiune, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
4. Iconoclasmul: dezbateri și interpretări	Dialog, dezbtere, interacțiune, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
5. Societatea bizantină în documente	Dialog, dezbtere, interacțiune, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.

6. Biserica și politica imperială	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
7. Studiu de caz: Constantinopolul ca metropolă medievală	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
8. Relațiile Bizanțului cu statele slave	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
9. Bizanțul și Occidentul latin	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
10. Cruciadele în surse bizantine	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
11. Dinastia Paleologilor	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
12. Căderea Constantinopolului în cronici	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
13. Moștenirea bizantină în spațiul românesc	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	Studiul materialelor de la curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
14. Recapitulare și evaluare finală	Dialog, dezbateri, interacțiuni, cu	Studiul materialelor de la

	studenții, prezentări powerpoint de către studenți, analize comparative	curs și surse web pentru o pregătire corespunzătoare a seminarului.
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> 1. John Haldon, – <i>The Byzantine Empire</i>, Routledge, 2016 2. Norwich, John Julius – <i>A Short History of Byzantium</i>, Vintage, 1998 3. Treadgold, Warren – <i>A History of the Byzantine State and Society</i>, Stanford University Press, 1997 4. Jonathan Shepard, (ed.) – <i>The Cambridge History of the Byzantine Empire</i>, 2023 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Actualizarea informațiilor semnificative despre istoria Bizanțului.

Conținuturile științifice ale temelor propuse în cadrul acestei discipline sunt în concordanță cu cele din alte centre universitare din țară și din străinătate, cu rezultatele recente ale cercetării științifice în domeniul istoriei și valorifică practicile recente și problematica actuală a istoriei contemporane la nivel național dar și la nivelul comunităților academice europene.

10. Evaluare			
Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Implicarea în prelegere cu întrebări, comentarii, exemple de analiză	Notarea frecvenței de participare Examen	10% 70%
10.5. Seminar/ laborator	Prezența și participarea activă la seminar -dezbateri pe baza bibliografiei	Notarea frecvenței de participare Notarea temelor de casă și a activității la seminar	5% 15%
10.6. Standard minim de performanță: Îndeplinirea a minim 50% din cerințele activității de evaluare.			
La examenul final nota obținută trebuie să fie cel puțin 5. Pentru obținerea notei 5 sunt necesare următoarele: - îndeplinirea standardului minim de performanță -rezolvarea a minimum 50% din problematica cerută la examen			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals¹)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare Durabilă – dacă nu se aplică. Dacă nici o etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți „Nu se aplică”.

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....

Se păstrează doar obiectivele care credeți că au legătură cu materia dvs., celelalte se șterg. Dacă vorbim de disciplina „Dezvoltare durabilă” păstrăm eticheta generală – cercul multicolor, restul le ștergem. Vă atașez un model din care să vă inspirați.

<https://green.ubbcluj.ro/procedura-de-aplicare-a-etichetelor-odd/>